တၢင်းၵၢၼ်မၢၼ်ႈလူတ်းတုင်းၸိုင်ႈသဝ်၊ မွင်ႇလွႆႇလွမ်းၵူၼ်းထူပ်းၽေးလူမ်းလႅင်ႉ 3 ဝၼ်း

မိူင်းလွႆ (20/05/08)

တၢင်းၵၢၼ်မၢၼ်ႈလူတ်းတုင်းၸိုင်ႈသဝ် 3 ဝၼ်း ၸၼ်လွင်ႈမွင်ႇလွႆႇလွမ်းၵူၼ်းတၢႆၸၢႆယွၼ်ႉလူမ်းလႅင်ႉသိၼ်ႈပႆႇ။ ၽွၵ်ႇၸိုင်ႈ ၸၼ်ႇၸီႇမုၼ်း ၽူႈၼမ်းၼႂ်းၵူႈလွင်ႈလၢတ်ႈလိူင်ႈလုမ်ႈၽႃႇတေမႃးယႅမ်ႈမိူင်းမၢၼ်ႈ ႁူမ်ႈပၢင်ၵုမ် ႁူပ်ႉထူပ်းၽူႈၼမ်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈ။ ၽွၵ်ႇၸိုင်ႈၸူဝ်းၸွင်ပီႈၼွင်ႉထႅမ်ႇ ယိုၼ်ႈတၢၼ်းၶမ်ႉထိုင်မိူဝ်းၵူၼ်းထူပ်းၽေးလူမ်းလႅင်ႉ။

ဝႆႉလူမ်းလႅင်ႉလူင် သႅၼ်ႈၸလူၼ်း ၼႄႈၵိတ်ႇသ ပတ်ႉမင်မိူင်းမၢၼ်ႈ ပွတ်းတၢႆႈၵုင်ႈ တင်း ပၢၵ်ႇသူပ်းၼမ်ႉၶေႇ,ရူႇဝတီ, မိူဝ်ႈႁူဝ်လိူၼ်မေႊၼႆႉသေ ပူၼ်ႉမႃးၶၢဝ်းတၢင်းႁိုင် 18-19 ဝၼ်း ၵူၼ်းမိူင်းမၢၼ်ႈတၢႆ/ၸၢႆသိၼ်ႈပႆႇၼႆႉ လုမ်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈလူတ်းတုင်းၸိုင်ႈသဝ် ၸတ, 20/05/08 ၵႂႃႇၶၢဝ်းတၢင်း 3 ဝၼ်း တွၼ်ႈတႃႇၸၼ်လွင်ႈမွင်ႇလွႆႇလွမ်း။ ၽွၵ်ႇၸိုင်ႈတၢင်းၸိုင်ႈၵေႃႈ ယွမ်းႁပ်ႉတၢင်းၵမ်ႉထႅမ်ၵူႈမိူင်းမိူင်း လတ်းၽၢၼ်ႇမိူင်းႁဵမ်းႁွမ်း (ဢႃႊသီႇယၼ်ႊ) ပိူဝ်ႈတႃႇလွႆႈထႅမ်ၵူၼ်းလိူဝ်းလွတ်ႈတၢႆ 2 လၢၼ်ႉပႆႇ-ၼႆယဝ်ႉ။

မိူဝ်ႈဝၼ်းထိ 19/05/08 လွမ်လိၵ်ႈသိုၵ်းမၢၼ်ႈတၢၼ်းသူလ်, တင်းၽူႈၼမ်းလၼ်ႉသုင်သိုၵ်းမၢၼ်ႈ ၵႂႃႇယႅမ်ႈၵူၼ်းထူပ်းၽေးပွတ်းပၢၵ်ႇသူပ်း ၼမ်ႉၶေႇ,ရူႇဝတီ, ဢၼ်ပႅၼ်ပိုၼ်ႉတီႈထူပ်းၽေးလူမ်းလႅင်ႉၸၢဝ်ႈၵိူင်း/လုသုမ်းၼမ်သုတ်းသေ မိူဝ်ႈၼႆႉ 20/05/08 ၵေႃႈယႅမ်ႈဝၼ်းထိသွင်။ ႁူင်းပွႆႇၸၢင်ႈသႅင် (TV) လုမ်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈၸႃႈငၢၼ်းၼင်ႇၼႆႉ။

ဝၼ်းထိ 22/05/08 ၼႆႉ ၸၼ်ႇၸီႇမုၼ်း ၽူႈၼမ်းၼႂ်းၵူႈလွင်ႈလၢတ်ႈလိူင်ႈလုမ်ႈၽႃႇ တေဢွၵ်ႇ,ၶၢဝ်းတၢင်းထိုင်မိူင်းမၢၼ်ႈ ပိူဝ်ႈတႃႇ,ၵႂႃႇယႅမ်ႈ ပိုၼ်ႉတီႈလိူဝ်းထူပ်းၽေးလူမ်းလႅင်ႉလူင် ၸလႄႈ ၸဝ်ႈႁူမ်ႈပၢင်ၵုမ်လၢတ်ႈလိူင်ႈဢႃႊသီႇယၼ်ႊ ၸလႄႈ UN ဢၼ်တေဢုပ်,ၵုမ်ၵၼ်လွင်ႈၸွႆႈတၢင်း လွႆႈထႅမ်ၵူၼ်းထူပ်းၽေးလူမ်းလႅင်ႉမိူင်းမၢၼ်ႈ။ ၽူႈၶၢၼ်ပၢၵ်ႇ,လၢတ်ႈလိူင်ႈလုမ်ႈၽႃႇၽၢဝ်ႇ,ဝႃႈ- ၸၼ်ႇၸီႇမုၼ်း ယင်းမီးမၵ်းမၼ်ႈတေႁူပ်ႉထူပ်း လဝ်ႈၼႄႈတီႈလၼ်ႉသုင်လုမ်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈ-ၼႆယဝ်ႉ။

ၽွၵ်ႇၸိုင်ႈတၢင်းၸိုင်ႈ လုမ်းတူင်,ဝူင်းတီႈမွၵ်ႇၸရေႇသီႇမၢၼ်ႈဝႃႈ- ၸူဝ်းၸွင်ဢၼ်ပီႈၼွင်ႉၵူၼ်းမိူင်းထႅမ်ႇယိုၼ်ႈတၢၼ်းပၼ်လဝ်ႈၼႄႈတီႈမၢၼ်ႈ ၽၢၼ်ႇ,တၢင်းလေႊဝႅင်းၸမ်ႈသႆ၊ လေႊတွၼ်ႈၵိင်းၸၢႆး၊ လေႊဝႅင်းၸမ်ႈသွတ်, လေႊတွၼ်ႈတၢၵ်ႇ, ပိူဝ်ႈတႃႇ,ၵႂႃႇ,လိူၵ်ႇ,ပၼ်ၵူၼ်းမိူင်းမၢၼ်ႈလိူဝ်း ထူပ်းၽေးလူမ်းလႅင်ႉၼၼ်ႉ လႆႈၸၼ်ၵႂႃႇ,ဝၢင်းၶၢဝ်းလွမ်းၵၢတ်,လွတ်,တူဝ်ႈဝႅင်းတၢႆႈၵုင်ႈ။ ၵွပ်ႈၼၼ် တုၵ်းယွၼ်းၶႂ်ႈလူင်ပွင်လိုင်ႈထႅမ်ႇ တင်း ၵူႈမိူင်းမိူင်းယိုၼ်ႈတၢၼ်းၸူဝ်းၸွင်ၽၢၼ်ႇ,တၢင်းႁွင်ႈၵၢၼ်ၶႃႈလူင်ယႂ်ႇ,ၵူၼ်းပၢႆႈၽေးလၢတ်ႈလိူင်ႈလုမ်ႈၽႃႇU (UNHCR) ယွၼ်ႉဝႃႈမိူဝ်ႈလိဝ် မီးလဝ်ႈၼႄႈတီႈၸွင် UNHCR ပွႆႇၽႃႇပ်ႉဢဝ်ၸူဝ်းတၢၼ်းၵႂႃႇ,လွႆႈထႅမ်ၵူၼ်းထူပ်းၽေးၵမ်းသိုဝ်ႈ-ၼႆယဝ်ႉ။

လုမ်းတူင်,ဝူင်းတီႈမွၵ်ႇၸရေႇသီႇမိူင်းမၢၼ်ႈ လၢတ်ႈပႃးဝႃႈ- မိူဝ်ႈလိဝ် ၵူၼ်းမိူင်းၼႂ်းတၢႆႈၵုင်ႈ လိမ်လုၵ်ႈဢွၼ်,ၸလႄႈၵူၼ်းလူင် လပ်းတၢင်းပဵၼ်ၽိဝ်ၼင်လိပ်းယၢၼ်းၸလႄႈတၢင်းပဵၼ်တွင်ႉၸၢႆႇတွင်ႉၵႂႃႇ,တင်းၼမ်။ ၶၢပ်ႈတူဝ်ၵူၼ်းတၢႆလိူဝ်းဝၢၵ်ႇ,ဝိုဝ်လွတ်,တူဝ်ႈတၢႆႈၵုင်ႈၵေႃႈ ယင်းၵိပ်းပိတ်ႈပႆႇ,သိင်ႈ။ လၢမ်းၶၢတ်ႈဝႃႈၵူၼ်းတၢႆဢမ်,ယွမ်း 250,000 ၵေႃႈၼႆယဝ်ႉ။

ႁူင်းပွႆႇၸၢင်ႈသႅင် (TV) လုမ်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈၸတႉပိုၼ်ၽၢဝ်ႇ,ဝႃႈ တေႃႇ,ထိုင်ဝၼ်းထိ 20/05/08 ၼႆႉ တင်းၼမ်ႁူဝ်ၵူၼ်းၵူၼ်းမိူင်းမၢၼ်ႈ လိူဝ်းတၢႆယွၼ်ႉၽေးလူမ်းလႅင်ႉ ၼႄႈၵိတ်ႇသ တင်းမူတ်းၸိုၼ်ႈထိုင် 77,738 ၵေႃႉၸလႄႈၸၢႆလႆ၊ 55,917 ၵေႃႉ ၵႃႈပူၼ်ႉမႃးၼႆႉ ပဵၵ်ႉသမ်ႉလၢတ်ႈလိူင်ႈ လုမ်ႈၽႃႇၸုၵ်းယွၼ်း ၶႂ်ႈၵူႈမိူင်းမိူင်းလႆႈၸဝ်ႈလွႆႈထႅမ်ၵူၼ်းထူပ်းၽေးလူမ်းလႅင်ႉၵမ်းသိုဝ်ႈၵေႃႈ လုမ်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈဢမ်,ၽွမ်ႉ။